

คู่มือองigonากการ กินพอดี อุบัติไทย

ISBN : 974-7889-85-4

จัดทำโดย...คณะทำงานจัดทำข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย
เผยแพร่โดย...กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐

คู่มือองigonากการ กินพอดี อุบัติไทย

เพื่อสุขภาพที่ดี กินอาหารให้นอกจาก ในสัดส่วนที่เหมาะสม

ISBN : 974-7889-85-4

จัดทำโดย...คณะทำงานจัดทำข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย
เผยแพร่โดย...กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐

สารบัญ

บทนำ	๐
ธงโภชนาการที่օอະໄໄ	๑
กินพอตี สุขทั่วไทย	๒
สัดส่วนของธงโภชนาการ	๓
มีความหมายอย่างไร	๔
ทำไม่ต้องกินอาหารให้หลากหลาย	๕
ในแต่ละกลุ่มอาหาร	๖
หน่วยห่วงวัดระดับครัวเรือน	๗
ท่านต้องกินอาหารแต่ละกลุ่ม	๘
ในปริมาณเท่าไร	๙
การประเมินตนเองตามข้อแนะนำ	๑๐
ของธงโภชนาการ	๑๑
เมนูอาหารมื้อต่างๆ	๑๒
ตัวอย่างอาหารมื้อเช้า	๑๓
ตัวอย่างอาหารมื้อกลางวัน	๑๔
ตัวอย่างอาหารมื้อเย็น	๑๕
ตัวอย่างอาหารว่าง	๑๖
ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ	๑๗
๑ วัน ๐.๖๐๐ กิโลแคลอรี่	๑๘
ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ	๑๙
๑ วัน ๒.๐๐๐ กิโลแคลอรี่	๒๐
ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ	๒๑
๑ วัน ๒.๔๐๐ กิโลแคลอรี่	๒๒
คณิตทำงานจัดทำข้อปฏิบัติ	๒๓
การกินอาหาร เพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย	๒๔

บทนำ

ภาพ “ธงโภชนาการ (Nutrition Flag) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นภาพจำลองการแนะนำการบริโภคอาหารของคนไทย โดยมีพื้นฐานมาจาก “ข้อปฏิบัติการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย” หรือ โภชนบัญญัติ ๕ ประการ

๑. กินอาหารครบ ๕ หมู่ แต่ละหมู่ให้หลากหลายและหมุนคุณลักษณะหักด้วย
๒. กินข้าวเป็นอาหารหลักสลับกับอาหารประเภทแป้งเป็นบางมื้อ
๓. กินพืชผักให้มากและกินผลไม้เป็นประจำ
๔. กินปลา เนื้อสัตว์ไก่ติดมัน ไข่ และถั่วเมล็ดแห้งเป็นประจำ
๕. ห่มผ้าให้เหมาะสมตามวัย
๖. กินอาหารที่มีไขมันแต่พอควร
๗. หลีกเลี่ยงการกินอาหารสหวนจัด และเต็มจัด
๘. กินอาหารที่สะอาด ปราศจากการปนเปื้อน
๙. งดหรือลดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

ดำเนิน

การจัดทำภาพ “ธงโภชนาการ” มีจุดมุ่งหมายเพื่อแนะนำ “สัดส่วน” “ปริมาณ” และ “ความหลากหลาย” ของอาหารที่คนไทยควรบริโภคใน ๑ วัน ด้วยรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อนำคนไทยไปสู่การมีสุขภาพที่ดีทั่วถ้วนทุกคน

สัดส่วน ปริมาณ และความหลากหลายของอาหารที่นำมาใช้แนะนำในการบริโภค พิจารณาจากผลงานวิจัยเกี่ยวกับชนิดและปริมาณอาหารที่คนไทยควรบริโภค เพื่อให้ได้พลังงานและสารอาหารเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และหน่วยห่วงวัดที่นิยมใช้ในครัวเรือนของครอบครัวคนไทย

“ธงโภชนาการ” จึงเป็นสัญญาณของ การบริโภคอาหารที่มีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยที่จะช่วยนำไปสู่การ “กินพอตี สุขทั่วไทย” ตามเจตนาرمณ์ของข้อปฏิบัติการบริโภค

อาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย หรือโภชนบัญญัติ ๕ ประการ และเอกสารฉบับนี้แนะนำที่จะใช้เป็นคู่มือปฏิบัติสำหรับประชาชนที่จะนำไปใช้ประกอบการบริโภคอาหารใน ๑ วัน

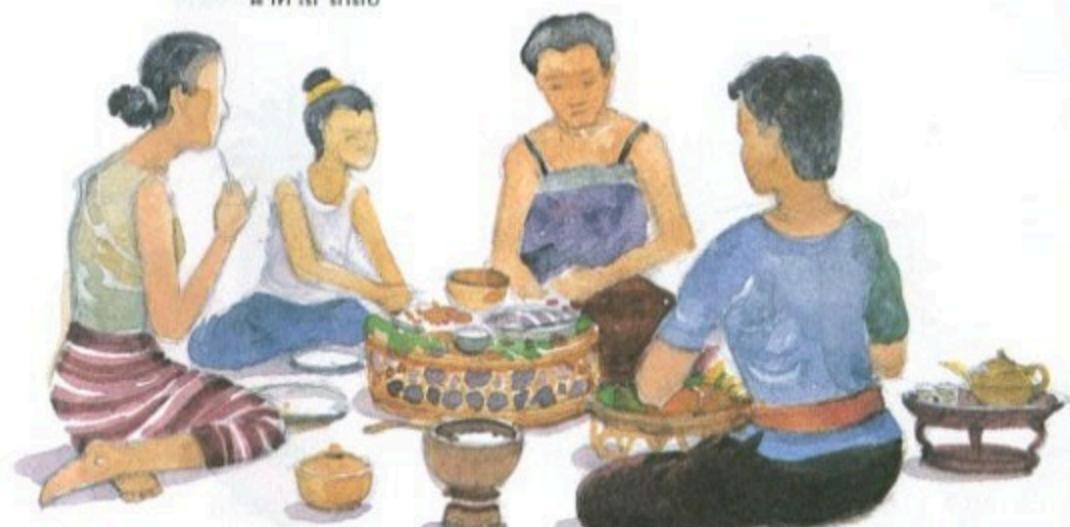
ธงโภชนาการดีอะไร

คือ เครื่องมือที่ช่วยอธิบายและทำความเข้าใจโภชนาณ์สูญเสีย และการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป็นภาพ “ธงปลายแหลม” แสดงถึงคุณภาพอาหารและสัดส่วนการกินอาหารในแต่ละกลุ่มมากน้อยตามพื้นที่สังเกตุได้ชัดเจนว่า ฐานใหญ่ด้านบนเน้นให้กินมากและปลายองข้างล่างบอกให้กินน้อยๆ เพื่อที่จะเป็น

โดยอธิบายได้ดังนี้

- กินอาหารให้ครบ ๕ หมู่
- กลุ่มอาหารที่บริโภคจากมากไปน้อย แสดงด้วยพื้นที่ในภาพ
- อาหารที่หลักหลายชนิดในแต่ละกลุ่มสามารถเลือกกินสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ภายในกลุ่มเดียวกัน ทั้งกลุ่มผัก กลุ่มผลไม้และกลุ่มน้ำผลไม้ เช่น กุ้งข้าว-แมง ให้กินข้าวเป็นหลัก อาจสลับกับผลไม้ที่มาจากแมงเป็นบางมื้อ
- ปริมาณอาหาร บอกจำนวนเป็นหน่วยครัวเรือน เช่น หัวพี ข่องกินข้าว แก้ว และผลไม้กินหนึ่งคนเป็นส่วน
- ชนิดของอาหารที่ควรกินปริมาณน้อยๆ เช่น ที่จำเป็นคือ กลุ่มน้ำมันน้ำตาล เกลือ

กินอาหารให้หลากหลาย ในสัดส่วนที่เหมาะสม
และหมั่นคุ้กกันหน้าแรกตัว

กินพอดี สุขทั่วไทย

กินพอ คือ กินอาหารครบถ้วนคุณภาพมากน้อยให้พอดีกับความต้องการของร่างกาย

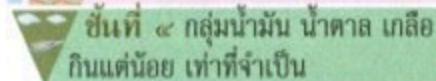
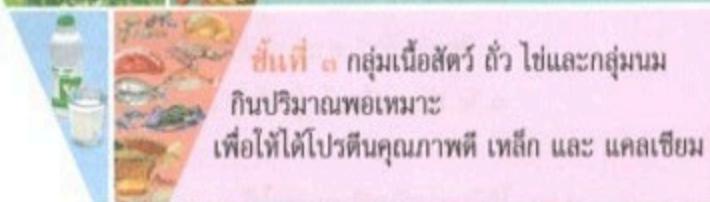
กินดี คือ กินอาหารให้หลากหลายชนิดไม่ซ้ำจำเจ

กินพอตีช่วยให้ร่างกายเติบโตแข็งแรง สดชื่น แจ่มใส ไม่เป็นป่วยง่าย การกินอาหารตามข้อแนะนำของ “ลงโฆษณาการ” และออกกำลังกายสม่ำเสมอ จะทำให้น้ำหนักตัวอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและสุขภาพแข็งแรง

สัดส่วนของลงโฆษณาการมีความหมายอย่างไร

ทำไมต้องกินอาหารให้หลากหลาย ในแต่ละกลุ่มอาหาร

กินอาหารให้หลากหลาย หมายความว่า กินอาหารหลายชนิดในแต่ละกลุ่มหมุนเวียนกันไป ไม่กินซ้ำจำเจเพียงชนิดใดชนิดหนึ่ง

เพื่อ ให้ได้สารอาหารต่างๆ ครบถ้วน

เหล็กเข้มงวดและฟосฟอรัสจาก การปูเปื้อนในอาหาร ชนิดใดชนิดหนึ่งที่กินเป็นประจำ

หน่วยตวงวัดระดับครัวเรือน

ทัพพี ข้อนกินข้าว ส่วน แก้ว

ทัพพี ใช้ในการตวงนับปริมาณอาหารกลุ่มข้าว-แป้ง และ กลุ่มผัก
ข้าวสุก ๑ ทัพพี ประมาณ ๖๐ กรัม หรือ ประมาณ ๑/๒ ถ้วยตวง
ผักสุก ๑ ทัพพี ประมาณ ๘๐ กรัม หรือ ประมาณ ๑/๒ ถ้วยตวง

ข้อนกินข้าว ใช้ในการตวงนับปริมาณอาหารกลุ่มน้ำส้มสายชู
เนื้อสุก ๑ ข้อนกินข้าว ประมาณ ๑๕ กรัม
เนื้อสัตว์สามารถเลือกเปลี่ยนเป็นอาหารในกลุ่มเดียวกันได้ คือ เนื้อสัตว์
๑ ข้อนกินข้าว สามารถเลือกเปลี่ยนเป็น ปลาทู ๑/๒ ตัว หรือไข่
๑/๒ พอง หรือเต้าหู้เหลือง ๑/๔ แผ่น

ส่วน ใช้กับการนับปริมาณผลไม้
ผลไม้ ๑ ส่วน สำหรับผลไม้ที่เป็นผล ปริมาณดังนี้ คือ
กล้วยน้ำว้า ๑ พล หรือ
กล้วยหอม ๑/๒ พล หรือ
ส้มเขียวหวาน ๑ พลใหญ่ หรือ
เงาะ ๕ พล หรือ

ผลไม้ ๑ ส่วน สำหรับผลไม้ผลใหญ่ที่หั่นเป็นชิ้นพอคำ ให้แก่
มะละกอ หรือ ฟักประดู่ หรือ แตงโมประมาณ ๖-๘ คำ

ข้าว-แป้ง ๕-๙ ถ้วย	๑ ทัพพี ๒ บะหมี่ ๑ ก้อน ๑ ทัพพี ๑ กันพี ๑ กันพี
ผัก ๕-๙ ทัพพี	๑ ทัพพี ๑ ทัพพี ๑ ทัพพี ๑ ทัพพี
ผลไม้ ๕-๙ ส่วน	๑ ส่วน ๑ ส่วน ๑ ส่วน
เนื้อสัตว์ ๗-๑๐ ก้อนพอกหัว	๒ ช้อน ๒ ช้อน ๒ ช้อน ๔ ช้อน
นม ๑-๘ แก้ว	๑ แก้ว ๑ แก้ว

ห่านต้องกินอาหารแต่ละกลุ่มในปริมาณเท่าไร

ธงโภชนาการบอชนิดและปริมาณของอาหารที่คนไทยควรกินใน ๑ วัน สำหรับเด็กตั้งแต่ อายุ ๖ ปีขึ้นไปถึงผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ โดยแบ่งตามการใช้พลังงานเป็น ๓ ระดับ คือ ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี และ ๒๔๐๐ กิโลแคลอรี

กลุ่มอาหาร	หน่วยครัวเรือน	พลังงาน(กิโลแคลอรี)		
		๑๖๐๐	๒๐๐๐	๒๔๐๐
ข้าว - แป้ง	ทับพี	๕	๘๐	๑๗
ผัก	ทับพี	๔ (๖)	๕	๖
ผลไม้	ส่วน	๓ (๔)	๔	๕
เนื้อสัตว์	ข้อนกินข้าว	๖	๘	๑๒
นม	แก้ว	๒ (๐)	๐	๐
น้ำมัน น้ำตาล และเกลือ	ข้อนชา	ใช้ทดแทนอาหารที่จำเป็น		

หมายเหตุ เลขใน() คือปริมาณที่แนะนำสำหรับผู้ใหญ่

- ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี สำหรับ เด็กอายุ ๖-๑๓ ปี
หญิงวัยทำงานอายุ ๒๕-๖๐ ปี
ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป
- ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี สำหรับ วัยรุ่นหญิง-ชายอายุ ๑๔-๒๔ ปี
วัยทำงานอายุ ๒๕-๖๐ ปี
- ๒๔๐๐ กิโลแคลอรี สำหรับ หญิง-ชาย ที่ใช้พลังงานมากๆ เช่น
เกษตรกร ผู้ใช้แรงงาน นักกีฬา

จากภาพ แต่ละกลุ่มอาหารแสดงตัวเลขเป็นปัจจາ เป็น

คำถาม ห่านทราบหรือไม่ว่า.....? ถ้าห่านคือ ชายวัยทำงาน ห่านควรกินข้าววันละกี่ทับพี?

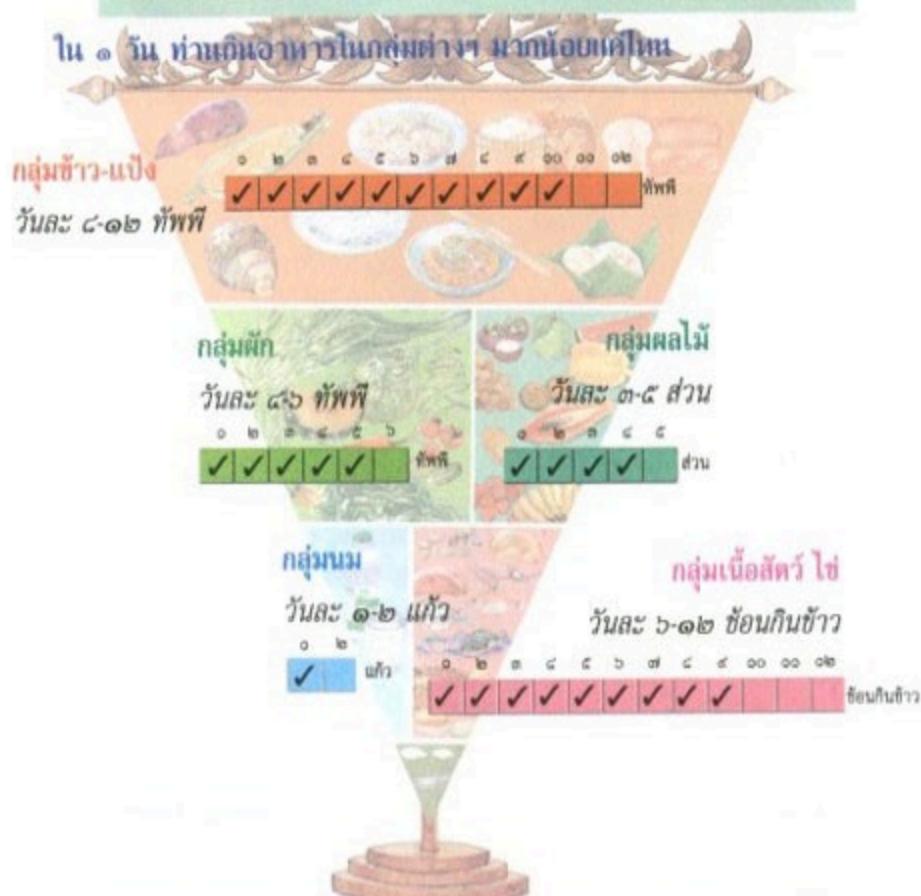
แนวคิด ให้พิจารณา จากบริความพลังงานที่ควรได้รับของแต่ละคนขึ้นอยู่กับ อายุ เพศ กิจกรรมประจำวัน (การใช้แรงงานหรืออาชีพ) ก็คือ ชายวัยทำงานกินข้าววันละ ๑๐ ทับพี และกินอาหารก่อนเขื่นๆตามคำแนะนำในของการใช้พลังงาน ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

คำตอบ

การประเมินตนเอง ตามข้อแนะนำของลงโภชนาการ

ใน ๑ วัน ทำน้ำดื่มอย่างไรในแต่ละมื้อ เช่น มากน้อยแค่ไหน

ผู้บริโภค สามารถเติมข้อมูลลงในช่อง □ ตามปริมาณอาหารที่บริโภคในแต่ละครั้ง ทำให้สามารถตรวจสอบปริมาณอาหารแต่ละกลุ่มได้ว่า ในหนึ่งวัน บริโภคมากน้อยแค่ไหนแล้ว เพียงพอหรือไม่ ปริมาณอาหารที่บอกรวบรวมเป็นช่วง เช่น ข้าว ๕-๑๒ พัดฟี ให้เลือกบัญชีโดยอาศัยหลักง่ายๆ ว่า ผู้ใหญ่กินมากกว่าเด็ก ผู้ชายกินมากกว่าผู้หญิง ผู้ใช้งานมาก ออกกำลังกาย หรือเส่นกีฬา กินมากกว่าคนปกติ เป็นต้น

เมนูอาหารมื้อต่างๆ

เพื่อให้มีความหลากหลายไม่ซ้ำจำเจ จึงขอแนะนำเมนูอาหารมื้อต่างๆ ที่สามารถสับเปลี่ยนกันได้สำหรับปริมาณของอาหารแต่ละชุดจะมากน้อยขึ้นอยู่กับเพศ อายุ กิจกรรมประจำวันและการออกกำลังกายของแต่ละคน ความพอดีอยู่ที่เมื่อกินอาหารปริมาณที่คิดว่าพอเหมาะสมกับตัวเองแล้ว เมื่อชั่งน้ำหนักตัวจะพบว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ถ้าเป็นเด็กจะมีการเจริญเติบโตสมวัยตามเกณฑ์มาตรฐาน ถ้าเป็นผู้ใหญ่น้ำหนักตัวไม่ลดหรือเพิ่ม

ส่วนที่พึงสังเกตคือ การเลือกเมนูตามตัวอย่าง อาจต้องมีการจัดปรับบ้าง เช่น ถ้าเลือกเมนูที่มีไข่ในมื้อเช้าและแล้ว ก็ต้องไม่เลือกเมนูที่มีไข่ในมื้อกลางวันและเย็น ที่สำคัญคือในผู้ใหญ่รับประทานขึ้นไปควรกินไข่ในมื้อเช้า ห้องต่อสัปดาห์ ส่วนบนนั้นแสดงจะต้มมีไก่ได้ เด็กที่กำลังเจริญเติบโตตั้งแต่วันที่ ๒ แก้ว ถ้าเป็นผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุต้มน้ำวันละ ๑ แก้ว และควรต้มน้ำพร่องมันเนย

ตัวอย่างอาหารมื้อเช้า

๑. ไข่กุ้ง ส้มเบียวน้ำ
๒. เตี๋ยมอี ล่าไย นมสด
๓. ข้าวต้ม พัตตักบัง ไข่เจียว มะละกอ
๔. ข้าวสวย ต้มจีดเสือคเหหมูใบคำสีง ไก่ทอด ขมิ้น
๕. ข้าวสวย ต้มจับฉ่าย-กระดูกหมู ยำปลากระป่อง ฟรั่ง
๖. ขุปมะกะโรนี มะละกอ
๗. ข้าวสวย กะหล่ำปลีคุ้น ปลาช่อนพักศิรินาเช

๔. ข้าวต้มปลากระพง/ไก่/กรุ้ง เจาะ
๕. ข้าวสวย มะระสดได้หมู ไข่ตุ๋น
๖. ข้าวปัง ไข่ดาว มะเขือเทศ น้ำส้มคัน

ตัวอย่างอาหารเมืองตามวัน

๑. ก๋วยเตี๋ยวราดหน้า ฟรีช
๒. ขنمเจ็นน้ำยา (หอดมันปลากราย) สับปะรด
๓. บะหมี่น่องไก่ มะละกอ
๔. ก๋วยเตี๋ยวผัดไทย กระท้อนโดยแก้ว
๕. ข้าวมัน-ส้มตำ หมูหวาน/เนื้อหวาน ส้มเขียวหวาน
๖. ข้าวผัดกระเพราหมู-ไข่ดาว สับปะรด
๗. ขنمเจ็น-แกงเผ็ดเปี๊ยะง น้อยหน่า
๘. ก๋วยเตี๋ยวหมูสับ มะละกอ
๙. ข้าวผัดสับปะรด แดงไทยน้ำกะทิ
๑๐. ข้าวอบเพือก ผักทอง อุกedaลโดยแก้ว

ตัวอย่างอาหารเมืองเป็น

๑. ข้าวสวย แกงส้มผัดรวม เต้าหู้กรองเครื่อง (ปลาเล็กปลา้น้อย)
มะละกอ
๒. ข้าวสวย แกงจีดปลาหมึกสดใส่ น้ำพริกปลาทูตี-ผักสด มังคุด
๓. ข้าวสวย ผัดผักคะน้าน้ำมันหอย แกงปลากราย กรุ้งนึ่งมะนาว
เจาะ
๔. ข้าวสวย ต้มยำปลากระพง ผัดผักเบญจรงค์ ไข่ถุงเขย ต้มโอ เจาะ

๕. ข้าวสวย น้ำพริกปลาร้า-ผักสด ไก่ตุ๋นฟักเที๊กหอม ห่อหมกกะเจ
ใบยอด ส้มโอ
๖. ข้าวสวย ผัดผักสีสหาย แกงไก่ปลา-ผักสด หมูแคนเดียวน้ำดอง อรุณ
๗. ข้าวสวย ต้มขาไก่กะทิสด ไข่เจียว ผัดถั่วสัน渺-กรุ้งสด แคนดาอูป
๘. ข้าวสวย แกงเขียวหวานไก่ ผัดคลอกกุยช่ายตับหมู น้ำพริกปลาฯ-ย่าง-
ผักสด สับปะรด
๙. ข้าวสวย ต้มโคคลังปลากรอบ ผัดพริกชิงตับ-ถั่วฟักขาว ถูฉีกรุ้ง
กล้วยน้ำว้า
๑๐. ข้าวสวย พะแนงเนื้อ แกงจีดเต้าหู้ไข่-สาหร่าย ผัดหน่อไม้ฟรีช ฟรีช

ตัวอย่างอาหารว่าง

๑. ฟักทองแกงบัว
๒. ฟักทองนึ่ง
๓. นมถั่วเหลือง คุกเก้
๔. ข้าวต้มมัด
๕. ขنمปังอุกเกด น้ำส้มคัน
๖. เต้าหู้เย็นฟรุตสดตัด
๗. เต้าหู้ไข่ขาว/บรรพนี
๘. แซนวิชปลากระป่อง น้ำผลไม้
๙. รุ้งกะทิ น้ำฟรีช
๑๐. พายอุกedaล
๑๑. ถั่วแดงต้มน้ำตาล
๑๒. ถั่วเขียวต้มน้ำตาล

เมนู ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี่

ต้าอย่างแม่นอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี่

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน
	๘ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๓ ส่วน	๖ ช้อนชา	๒ แก้ว	๕ ช้อนชา
อาหารเป็น :						
โจ๊กหมู ส้มเขียวหวาน นมสด						
โจ๊กหมู :						
ข้าว หมูสับ น้ำมัน-กระเทียมเจียว	๒			๒		๐
ส้มเขียวหวาน :						
ผลไม้ ๐ ๗๘ นมสด			๐		๐	
อาหารกลางวัน :						
ก๋วยเตี๋ยวราดหน้า ฟรีช ก๋วยเตี๋ยวหมูสับ :						
ก๋วยเตี๋ยวเส้นใหญ่ หมูนึ่งเผา กะหล่ำ น้ำมันพืช ฟรีช ๐/๙๘ ๗๘	๓	๐		๐		๓

เมนู ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี่

ต้าอย่างแม่นอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๑๖๐๐ กิโลแคลอรี่

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน
	๘ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๓ ส่วน	๖ ช้อนชา	๒ แก้ว	๕ ช้อนชา
อาหารเป็น :						
ข้าว แกงส้มผัดรวม เดือยหัวใจเครื่อง มะละกอ นมสด						
ข้าวสวย แกงส้มผัดรวม :		๓				
ผักกาดขาว ถั่วฝักยาว } ตօอกกะหล่ำ }			๒			
ปอกเปลือก :					๐	
เดือยหัวใจ :					๐	
เดือยหัวใจ ๐/๔ แห่น หมูสับ ข้าวโพดอ่อน แครอท น้ำมันพืช มะละกอ ๖ ช้อนพอคำ นมสด			๐		๐	๐
รวม	๘ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๓ ส่วน	๖ ช้อนชา	๒ แก้ว	๕ ช้อนชา

หมายเหตุ ลักษณะเป็นผู้ใหญ่ควรกินตัวกันและ ๖ กิโล และลดลงให้เหลือ ๕ กิโล สำหรับเด็ก ๓ ปี ให้ได้โดยอาหารเพื่อสุขภาพ
ลักษณะเป็นผู้ใหญ่ที่มีน้ำหนักตัว ๕๐ กิโล ควรเพิ่มน้ำหนักตัว ๕ กิโล การกินปีกไก่เป็นอาหารแนะนำอย่างเคร่งครัด
๖ ช้อนกินข้าว หรือปอกกระเทียมครึ่งจะ ๖ ช้อน ๒ ครั้งต่อวัน

เมนู ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

ต้าอบ่า่งเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว- แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อ สัตว์	นม	น้ำมัน ไข่ควร เกิน
	๐๐ กิโล กรัม	๕ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๐ กิโลกรัม	๗ กิโลกรัม
อาหารเข้า :						
ข้าวต้ม ผัดผักบุ้ง						
ไข่เจียว-ผัดลิ้น น้ำส้มคั้น						
ข้าวต้ม :						
ใช้ข้าวกล้อง ๒ กิโลกรัม	๒					
ผัดผักบุ้ง :						
ผักบุ้ง		๖				
น้ำมันพีช					๐	
ไข่เจียว :						
ไข่ ๐ กิโลกรัม						
ผัดกระเทียม ๐ กิโลกรัม	๐.๕			๒		
น้ำมันพีช						
น้ำส้มคั้น ๐ แกล้ว			๒			๗

หมายเหตุ เพื่อให้ได้แคลอรีเพียงพอ ควรกินปลาเล็กปานกลาง ๑ ข่องกินข้าวท่อสับคาว หรือ ปลาช่อนก็ได้ทั้งก้าง ๒ ขึ้น ผัดสับคาว หรือกินผักใบเขียว ๒ กิโลกรัมจาก ๓ กิโลกรัม ครึ่งท่อสับคาว

เมนู ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

ต้าอบ่า่งเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว- แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อ สัตว์	นม	น้ำมัน ไข่ควร เกิน
	๐๐ กิโล กรัม	๕ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๕ กิโลกรัม	๐ กิโลกรัม	๗ กิโลกรัม
อาหารกลางวัน :						
บะหมี่น่องไก่ มะละกอ						
บะหมี่น่องไก่ :						
เส้นบะหมี่					๗	
น่องไก่ ๐ กิโลกรัม						
ต้มออก ผัดซีฟู้ดห่อม					๐	
น้ำมัน-กระเทียมเจียว						
มะละกอ ๖ ขิงห่อคำ						
อาหารร่วงเบบ :						
มันเทศต้ม-น้ำเชิง	๒					
อาหารเย็น :						
ข้าว ผัดผักหวานน้ำมันซอ						
กุ้งน่องมะนาว						
แกงป่าปลากราย เจาะ						
ข้าวสวย :						
ข้าวกล้อง					๗	

เมนู ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๐๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน
	๐๐ กิโล	๕ กิโล	๕ ส่วน	๕ กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา
ผักคะน้าบ้านพ่อ :						
ผักคะน้า	๐					
หมู				๐		
น้ำมันพ่อ :						
แกงป่าปลากราย :						
เนื้อปลากราย						
หม่อนไม้ ถั่วฝักขาว	๐.๕			๖		
กุ้งนึ่งมะนาว :						
กุ้ง				๐		
เข้า ๕ ผล			๐			
กินเน่อน :						
นม ๐ แก้ว					๐	
รวม	๐๐ กิโล	๕ กิโล	๕ ส่วน	๕ กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา

เมนู ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์๐๒	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน๕
	๐๐ กิโล	๖ กิโล	๕ ส่วน	๕ กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา
อาหารเข้า :						
ข้าวสวย						
ต้มจีดเลือกหมูดำสีง						
ไก่หอค ซมพู						
ข้าวสวย :						
ข้าวกล้อง	๓					
ต้มจีดเลือกหมูดำสีง :						
เนื้อหมูสับ					๐	
เลือกหมู					๐	
ตับหมู					๐	
ผักดำสีง				๐		
น้ำมันกระเทียมเจียว						๐
ไก่หอค :						
ไก่สันใน ๐ ชิ้น						๒
ซมพู ๒ ผล					๐	

เมนู ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน
	๑๒ ทัพพี	๖ ทัพพี	๕ ส่วน	๑๒ กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา
อาหารกลางวัน :						
ก๋วยเตี๋ยวต้มยำ						
กระท้อนและแก้ว						
ก๋วยเตี๋ยวต้มยำ :						
เส้นขันทร์	๓					
เด็กเห็ดเมือง ๐/๔ แห่น				๐		
กุ้งแมลง				๐		
ตัวติสสปัน				๐		
หัวผักกาดหอม ในถุงข้าว }	๒					
หัวบีบีตัวงอก						
น้ำมันพีช					๑	
กระท้อนและแก้ว :						
กระท้อน ๐ ผล			๒			
อาหารรับ :						
ขนมช่าหริ่ม :						
แป้ง ๐ ตัวย	๒					
กะทิ ๑ ช้อนชา					๑	

เมนู ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี

อาหาร	ข้าว-แป้ง	ผัก	ผลไม้	เนื้อสัตว์	นม	น้ำมันไม่ควรเกิน
	๑๒ ทัพพี	๖ ทัพพี	๕ ส่วน	๑๒ กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา
อาหารเย็น :						
ข้าว ต้มยำปลากระพง						
ผัดผักเบญจรงค์ ไข่ลูกเชษ						
เงาะ ส้มโอ						
ข้าวสาย :						
ข้าวกล่อง	๕					
ต้มยำปลากระพง :						
ปลากระพง					๒	
เห็ดนางพญา					๒	
ผัดผักเบญจรงค์ :						
แครอท ผักกาดขาว }	๒					
หน่อไม้ฟาง เห็ดห่อน }						
บรอกโคลี่						
น้ำมันพีช						๒
ไข่ลูกเชษ						
เงาะ ๔ ผล					๒	
ส้มโอ ๒ กลีบ					๐	

เมนู ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี่

ตัวอย่างเมนูอาหารสำหรับ ๑ วันให้พลังงาน ๒๕๐๐ กิโลแคลอรี่

อาหาร	ข้าว-แป้ง ๑๒ ทัพพี	ผัก ๖ ทัพพี	ผลไม้ ๕ ส่วน	เนื้อสัตว์ ๑๒ ช้อน กินข้าว	นม ๐ แก้ว	น้ำมันไข่ควรเก็บ ๕ ช้อนชา
ก่อเนื่อง :					๐	
รวม	๑๒ ทัพพี	๖ ทัพพี	๕ ส่วน	๑๒ ช้อน กินข้าว	๐ แก้ว	๕ ช้อนชา

คณะทำงานจัดทำ

ข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๑. ศาสตราจารย์นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ดันดิศรินทร์
๒. นางวีระา วีระໄวทยะ

คณะทำงานจัดทำรายละเอียดข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย

๑. 医師ที่ปฏิบัติงานในสินค้าและโภชนา	ประธาน
๒. รองศาสตราจารย์ ธรรมรงค์พารพ จักรกฤษพาก	คณะกรรมการ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ศรุวงศ์เดช	คณะกรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ภารตี เที่มเจริญ	คณะกรรมการ
๕. 医師ที่ปฏิบัติงานในสินค้าและโภชนา	คณะกรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.วศินา จันทร์ศิริ	คณะกรรมการ
๗. นางบุญเยี้ยง วรเศษ	คณะกรรมการ
๘. นางสาวศิริพร จิตราพันธ์	คณะกรรมการ
๙. นางอุรุวรรณ แย้มบริสุทธิ์	คณะกรรมการ
๑๐. นายชัยเดช กิงแก้วเจริญชัย	คณะกรรมการ
๑๑. นายส่ง่า คำมาพงษ์	คณะกรรมการ
	และเลขานุการ
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงศ์สวัสดิ์ ไกทัณฑ์วัฒน์	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นางสุจิตต์ สาลีพันธ์	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการจัดทำรายละเอียดสัดส่วนปริมาณอาหารแต่ละชนิด
ในข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย

๑. รองศาสตราจารย์ธรา วิวิษะพาณิช	ประทาน
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี ศิริจักรวาล	คณะกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรพร จิตต์แจ้ง	คณะกรรมการ
๔. นางสาวริญ เจริญศิริ	คณะกรรมการ
๕. นางรุจิรา สามมະสุต	คณะกรรมการ
๖. ดร.อัญชันธ์ อุทัยพัฒนาธิพ	คณะกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนากรณ์ เจริญพงศ์	คณะกรรมการ
๘. นางนลินี มากเรน	คณะกรรมการ
๙. นางกอบแก้ว สุวรรณศร	คณะกรรมการ
๑๐. นางสาววิไลสกุลณ์ ศรีสุรัส	คณะกรรมการ
๑๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ทัศนีย์ ลิ้มสุวรรณ	คณะกรรมการ
๑๒. ดร.สุนาภรณ์ เพชรานัน	คณะกรรมการและ
เลขานุการ
๑๓. นางสาวณัฏฐิรา ทองบัวศิริโภ	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางกฤตพร สุขุมมาลดระกุล	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

นายแพทย์ณรงค์ศักดิ์ อังคงสุวพลา
ศาสตราจารย์นายแพทย์ไกรасิทธิ์ ตันติศิรินทร์
รองศาสตราจารย์ธรา วิวิษะพาณิช
นายแพทย์โภคิน เมฆธน
แพทย์หญิงแสงโสม สินะวัฒน์
นายส่งา ตามาพงษ์
นายแพทย์ณรงค์ สายวงศ์
นางสาวอาอิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประไพศรี ศิริจักรวาล
กองบริหารฯ

นายกิตติ สรณเจริญพงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.วิทนา จันทร์พิริ
นางสาวณัฏฐิรา ทองบัวศิริโภ¹
นางสาวกฤตพร สุขุมมาลดระกุล

จัดทำโดย

คณะกรรมการจัดทำข้อปฏิบัติการกินอาหารเพื่อสุขภาพที่ดีของคนไทย

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

กองโภชนาการ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานุรักษ์ ถ.พิมล แขวงหนองบอน
พิมพ์ครั้งที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๗
จำนวนพิมพ์ ๑๕,๐๐๐ ฉบับ

ออกสืบฯ ๑๖๕๒ กกท. ๐๒๔๒-๒๐๐๙๕๕

พิมพ์โดย บริษัท พิมพ์รัตน์ จำกัด ๑๖๙ หมู่ ๑

